

TRANSGENDER PROBLEMATIKA VE ŠKOLSTVÍ 2023

ZMĚNA POHLAVÍ A JEJÍ PROVÁZANOST NA CHOD ŠKOLY

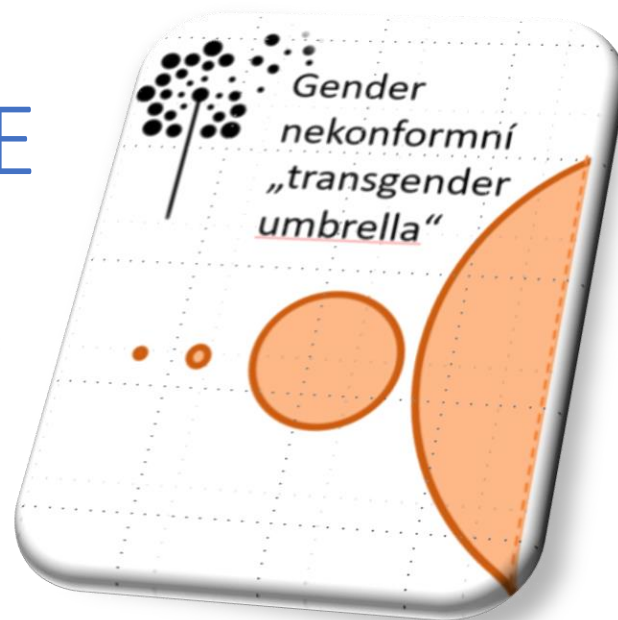
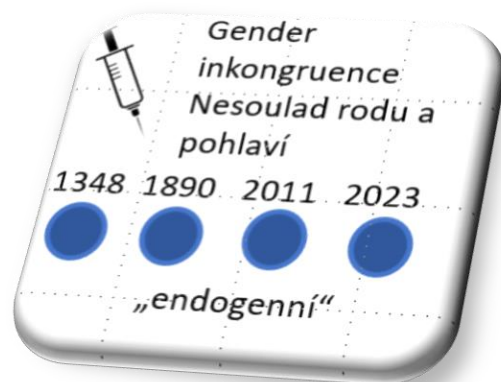
Nemocnice
Trutnov

David Neumann

Dětská klinika LF UK a FN Hradec Králové, dětské oddělení ON Trutnov

Porada ředitelů středních škol Pardubického kraje, Ústupy u Seče 13.11.2023

ZÁSADNÍ BODY PREZENTACE

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

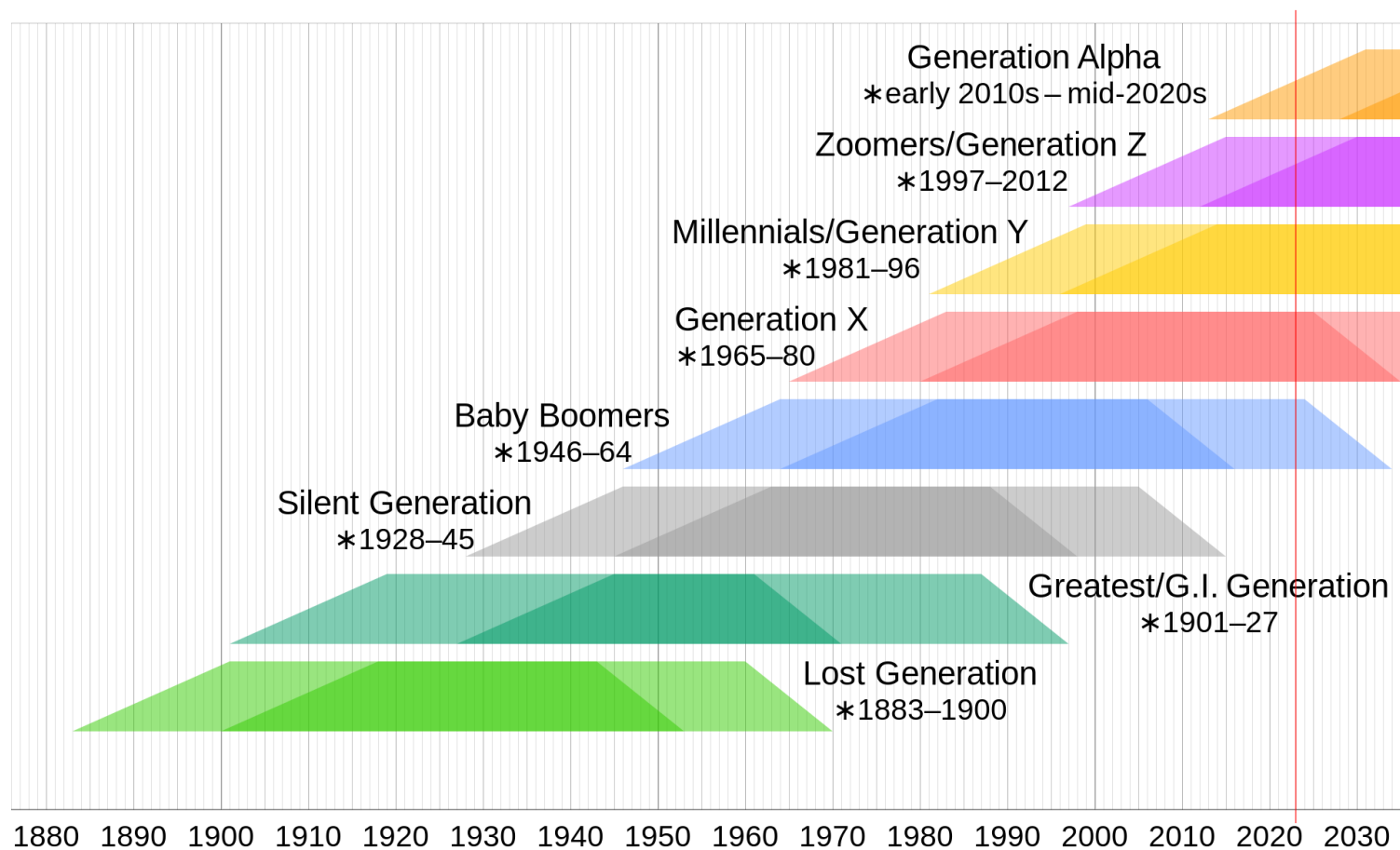
ZÁVĚR

Identita jedince je vrozená. V průběhu života se nemění. Nepotřebuje genetickou, hormonální a tělesnou jednotu, ve které se většina lidí vyvíjí. Podléhá ale zkoumání a může být zastřena atmosférou společnosti, žebříčkem hodnot, nejistotou, desinformací nebo disruptivní zkušeností.

Nesoulad rodu a pohlaví v dětství a v dospívání a dospělosti (definovaná diagnóza) se překrývá s gender nekonformními dospívajícími a dospělými.

Situaci zjednodušují: binarita, anamnéza a (ne)konečnost obtíží

ROZUMÍME GENERAČNÍM ZMĚNÁM?

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

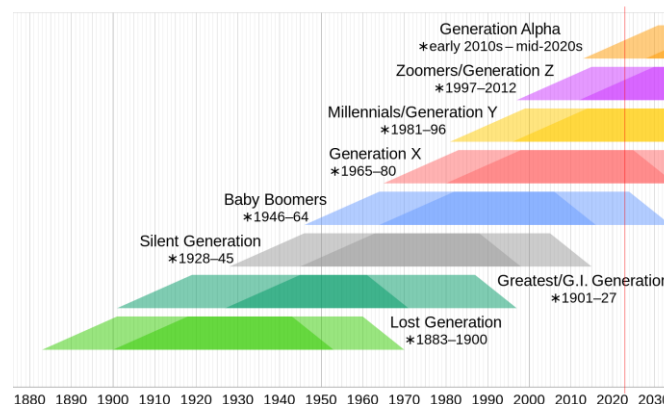
PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

SVÉBYTNOST A NEJISTOTA

- kritizovaný nepřesný generalizující koncept

- volba, soustředění se na sebe, rovnováha mezi prací a vlastními aktivitami (nezajištěnost... sdílená ekonomika)
- rozhodnutí je vnímané jako samozřejmost + zkoumání a kritické hodnocení faktů; manipulace dokážou prohlédnout, ale současně nabízeným manipulacím a nejistotě, „ve které se starají sami o sebe“ věří
- život v nejistotě... labilita

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

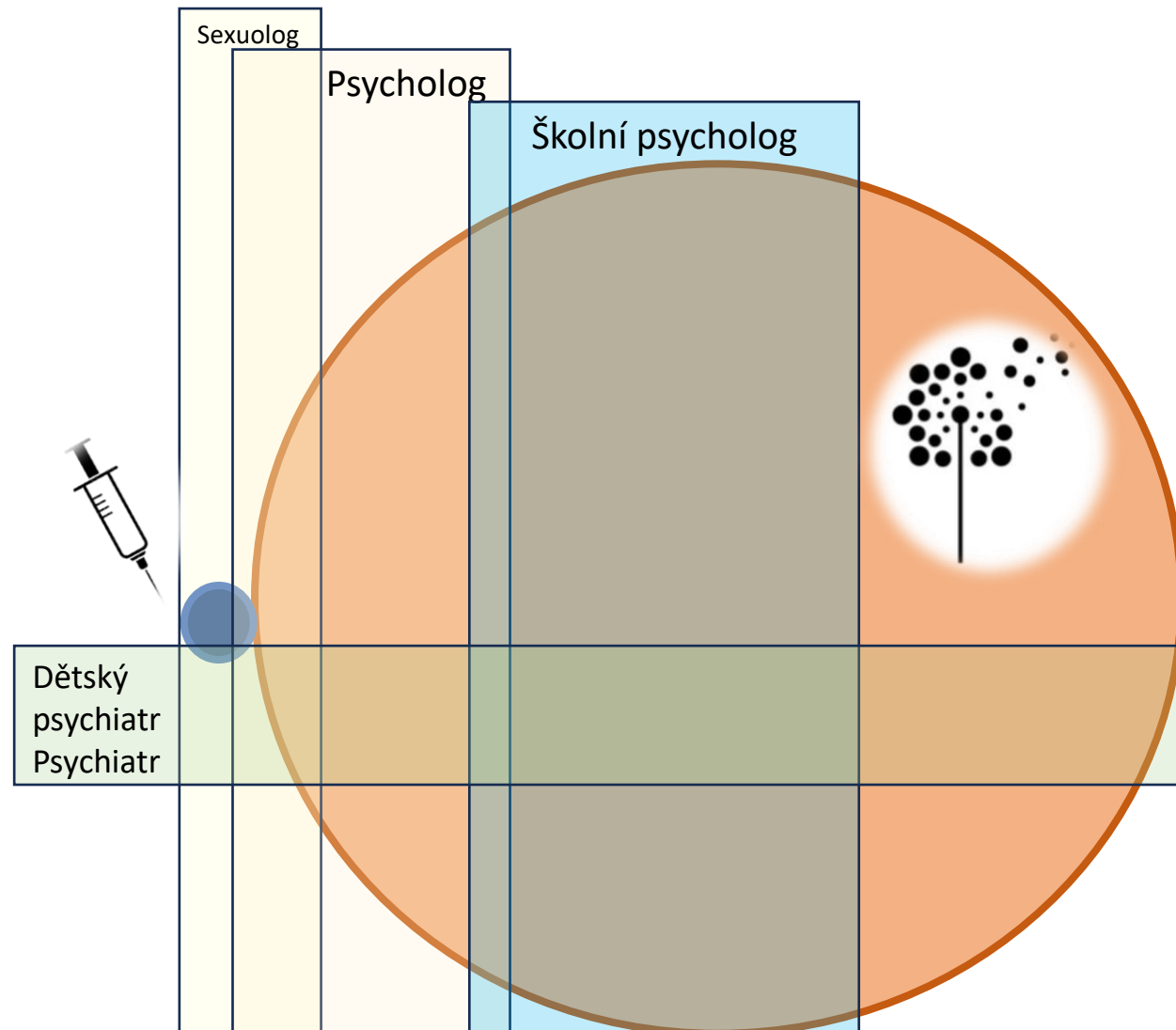
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

DVĚ POPULACE TG A PÉČE O NĚ

Gender
incongruence
Nesoulad rodu a
pohlaví

1348 1890 2011 2023

„endogenní“

Gender
nekonformní
„transgender
umbrella“
„kulturní“

ZMĚNY VE SPOLEČNOSTI a TG

TEORETICKÁ VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

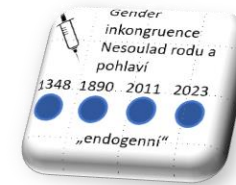
NAĪVNÍ OBDOBÍ TG PÉČE

Radana

- setkání 2000: robustní, agresivní, bez důstojnosti, zlomená; hormonální vyšetření, říkala, že je chlapec, ostrakizovaná učiteli i spolužáky...agresor... psychiatrická ... ústavní péče

Petruška 2004...2011 Honzík

- vývoj při odborné péči odpovídající cis vrstevníkům, bez další potřeby na sebe upozorňovat, „bojovat“

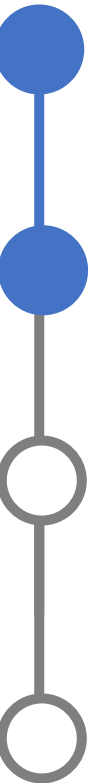

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

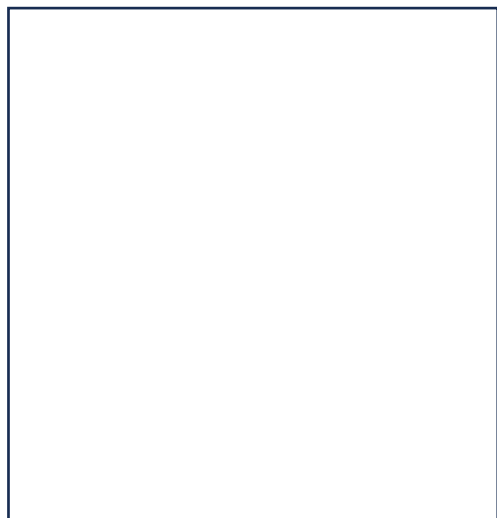
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

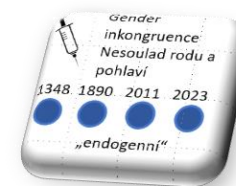
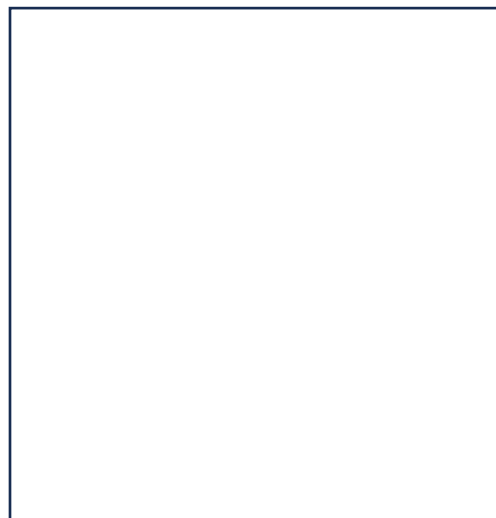
ZÁVĚR

KRITICKÝ PŘELOM 2017 – NOVÁ SKUPINA FTM

NAĪVNÍ OBDOBÍ PÉČE...

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

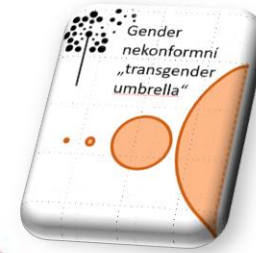

DALŠÍ ROKY...GENDER NEKONFORMNÍ LIDÉ (TERMÍN NEBINÁRNÍ)

KONZERVATIVNÍ PÉČE – BEZ
HORMONÁLNÍ TERAPIE

LIBERÁLNÍ PÉČE – S
HORMONÁLNÍ TERAPIÍ
(JAKÁ?)

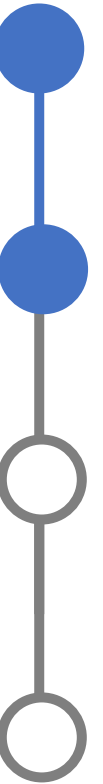

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

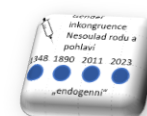
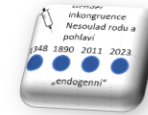
ZÁVĚR

TERMÍNY

- Trans a cis jedinci
- Binární - rozlišují muže a ženy (nechtějí neutrální toaletu)
- Nebinární – jiná (obvykle prefabrikovaná) identita, fluidní – měnlivá
- Rod × pohlaví (× gender)
- Psychopatologie, sociální patologie, disruptivní zkušenost
- Anamnéza – subjektivní a objektivní, tělesná dysforie, ohleduplnost, coming out
- Liberální × konzervativní přístup

objektivní založený na důkazech

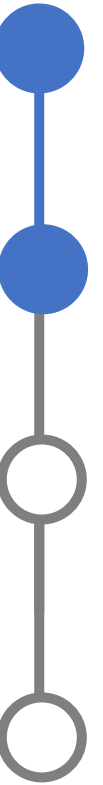

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

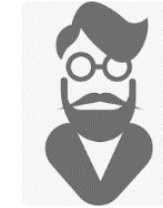
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

reagovat na informaci od (ne)zletilého žáka, že se cítí být opačným pohlavím (transgender)

- jinak v soukromí a před kolektivem
- s maximálním respektem, bez ponižování, komentářů (nátlak vede k umocnění rozhodnutí)
- vyjádřit ochotu respektu - v soukromí oslovovat podle přání žáka, ale v kolektivu až do oficiálního řešení (změna jména na matrice, spolupráce s psychologem, sexuologem) požádat žáka o zachování původního oslovení
- u nezletilých vždy řešit s rodiči

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

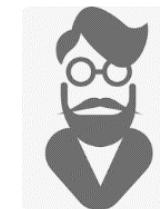
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

reagovat na informaci od žáka, že se cítí být nebinární a vyžaduje netypická oslovení – „They“, „Oni“...

- maximální respekt, bez ponižování, komentářů (obvykle se časem vrátí do cis nebo trans identity)
- vyjádřit ochotu respektu - v soukromí oslovovat podle přání žáka, ale v kolektivu požádat o zachování původního oslovení, event. vysvětlit, že Vám ani kolegům není atypické oslovování přirozené
- navrhnout oslovování podle přání mezi menší skupinou kamarádů, přátel
- požádat o pochopení hranic ve škole
- u nezletilých vysvětlit postup a řešit s rodiči

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

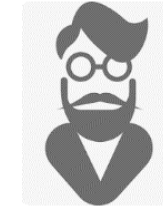
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

vést rozhovor s žákem, čeho se v rozhovoru vyvarovat, na co se zaměřit, reagovat na požadavky - vymezené WC, odlišná šatna, jiné oslovení...

- chápat odlišnost generací a jejich nejistotu, složité stimuly
- nehodnotit, mluvit věcně, vyjít vstříc, ale požádat o nenarušování atmosféry školy, mít jasnou představu o zařazení takového žáka
- mít poučeného školního psychologa a požádat o kontakt s ní/ním

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

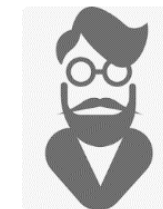
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

vést rozhovor s žákem, čeho se v rozhovoru vyvarovat, na co se zaměřit, reagovat na požadavky - vymezené WC, odlišná šatna, jiné oslovení...

- po oficiální změně jména při lékařské péči požádat o jednotné chování ve všech aktivitách – oslovování, toaleta, tělesná výchova... bez úlev
- před oficiální změnou lze-li, zachovat dekórum, umožnit soukromí při převlékání na TV, cvičí podle tělesného pohlaví, nebo necvičí, to i po změně
- před oficiální změnou toaleta spolu se stejným biologickým pohlavím, pokud nelze, toaleta pro zdravotně handicapované nebo jiná oddělená

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

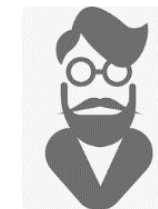
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

vést rozhovor s žákem, čeho se v rozhovoru vyvarovat, na co se zaměřit, reagovat na požadavky - vymezené WC, odlišná šatna, jiné oslovení...

- U dětí, které se rozhodly pro transici během léta a v novém školním roce nastoupily v opačném rodě, upozornit učitele a oslovovat novým jménem s běžnými požadavky na chlapce nebo dívky (z cis-dívky při narození se stává trans-**chlapec**).
- Spolužáci bezproblémově rychle novou situaci přijímají (generace Z,A), nutné je poučit (konzervativní) učitele.
- Situaci označit jako daný stav vedený medicínsky (musí být), požádat o zdvořilost a podle možností empatii a respekt (něco se transicí vyřeší, nové obtíže s tím pro dospívajícího nastupují)
- Zůstat v kontaktu s rodiči, konzultovat postup
- Nedovolit bulvární reakce, vzhledem k cílům školy – vzdělávat – se nejedná o podstatnou věc.

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

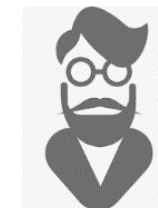
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

postupovat při seznamování pedagogického sboru s touto informací, zajištění souhlasu s předáním informace učitelům - počkat na odborné doporučení sexuologa?

- Rozumět, se kterou generací jednáme a individuálnímu vnímání světa učiteli, individuální doplnění informací a rozhovor.
- Učitelé by měli mít neutrální postoj, žáka vzdělávají, ne „škatulkují“, pozor na odsuzování a ostrakizaci, stejně jako ne nepřiměřenou podporu atypického směřování jedince.
- Upozornit, pokud je změna přání žáka, žáka a rodičů, nebo pokud je již v lékařské péči.
- **Doporučená péče** o TG dospívající je **vždy v týmu specialistů; liberální postupy a jediný terapeut** vyžadují obezřetnost (například uznávání nebinarity jako trvalého stavu, parciální požadavky – hluboký hlas, vousy, ale ženské oblečení)

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

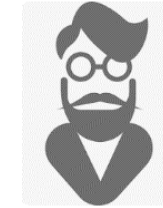
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

- Respekt a zdvořilost jsou prevencí agrese na sociálních sítích
- Pozor na přílišné zdůrazňování genderových stereotypů generace boomerů, generace „X“ a mileniálů
- Možnost požadavku respektu ke společenským normám – velmi opatrně: „víš, tvoje oblečení, vystupování, požadavky se mi obtížně zařazují. Prosím, jako já respektuji tebe, ty respektuj mě. Dovol mi, abych tě oslovoval před třídou, na veřejnosti, tvým původním jménem a rodem.

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

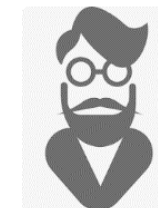
TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ JAK...

pracovat se třídou

- Po domluvě s rodiči/žákem oznámit třídě třídním učitelem. „... prochází složitým obdobím, cítí se..., prosím, abyste to respektovali...“ nebo žákem samotným, přání oslovování a respektu
- Soustředit se na podstatné – vzdělávání
- Jednota mezi vedením školy a učiteli
- Žáci jsou ochotní k rychlé změně ve smýšlení. Jejich rodiče jsou proti jen výjimečně – žádost o respekt, toleranci; není „to nakažlivé“
- Pokud by se začalo podobně projevat více dětí, požádat o intervenci školního psychologa, upozornit rodiče na třídní schůzce. Krátce, bez emocionálního kontextu.

ZMĚNY VE
SPOLEČNOSTI
a TG

TEORETICKÁ
VÝCHODISKA

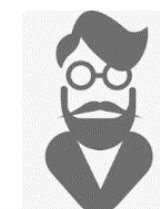
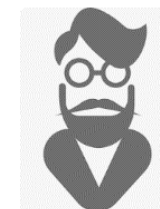
PRAKTICKÁ
DOPORUČENÍ

ZÁVĚR

K ZAPAMATOVÁNÍ

- Respekt a zdvořilost jsou prevencí zvětšení problémů, agrese... ale také rozšíření
- Dospívající s probíhající změnou pohlaví respektovat; nedělají obtíže
- Dospívající s kulturní nejistotou vč. zpochybnění vlastní rodové/genderové identity nesoudit, nabídnout společenskou zdvořilost a současně o ni požádat
- Rozumět generačním náhledům a nedovolit odsuzování, konfrontaci, ponížení. Vyžadovat držet se cílů školy.
- Genderová non-konformita neznamená hormonální intervenci.

TÉMATATA

GI a GENDER
NEKOMFORMNÍ

POZNÁMKY

ZÁVĚR

